PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/1120

od 8. srpnja 2015.

o izuzimanju traženja nafte i plina u Grčkoj od primjene Direktive 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju postupaka nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 4512)

(Vjerodostojan je samo tekst na grčkom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga ([1]), a posebno njezin članak 30. stavak 4.,

uzimajući u obzir zahtjev koji je porukom e-pošte od 2. veljače 2015. predalo društvo Hellenic Petroleum S.A.,

budući da:

I. ČINJENICE

(1) Dana 2. veljače 2015. društvo Hellenic Petroleum S.A. (dalje u tekstu: „podnositelj zahtjeva") podnijelo je Komisiji porukom e-pošte zahtjev u skladu s člankom 35. stavkom 1. Direktive 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([2]). U skladu s tim zahtjevom, od Komisije je zatraženo da utvrdi da se odredbe Direktive 2004/17/EZ i postupci nabave iz te Direktive ne primjenjuju na traženje nafte i plina u Grčkoj.

(2) Isti je podnositelj zahtjeva 23. prosinca 2014. u skladu s člankom 35. stavkom 1. Direktive 2014/25/EU podnio zahtjev o traženju nafte i plina te proizvodnji nafte i plina u Grčkoj. Komisija je 8. siječnja 2015. odgovorila navodeći da je zahtjev nepotpun i da će stoga u skladu s odredbama trećeg podstavka točke 1. Priloga IV. Direktivi 2014/25/EU rok za donošenje odgovarajuće provedbene odluke započeti prvog radnog dana nakon primitka potpunih informacija. Podnositelj zahtjeva ponovno je podnio potpuni zahtjev 2. veljače 2015. Međutim, taj zahtjev nije obuhvaćao proizvodnju nafte i plina nego samo djelatnost traženja nafte i plina.

(3) Dopisom od 5. ožujka 2015. Komisija je obavijestila Grčku o zahtjevu podnesenom u skladu s prvim podstavkom članka 30. stavka 5. Direktive 2004/17/EZ i zatražila od te države članice dodatne informacije.

II. PRAVNI OKVIR

(4) Direktiva 2004/17/EZ primjenjuje se do stavljanja izvan snage na dodjelu ugovora za traženje nafte i plina, osim ako je ta djelatnost izuzeta u skladu s člankom 30. te Direktive. Međutim, kad je riječ o postupku, odredbe Direktive 2014/25/EU primjenjuju se na zahtjeve za izuzeće jer materijalni uvjeti za dodjelu izuzeća ostaju nepromijenjeni u pogledu sadržaja.

([1]) SL L 134, 30.4.2004., str. 1.

([2]) Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

(5) U skladu s člankom 30. Direktive 2004/17/EZ ugovori kojima se namjerava omogućiti obavljanje jedne od djelatnosti koje se spominju u člancima od 3. do 7. te Direktive nisu predmet te Direktive ako je, u državi članici u kojoj se ta djelatnost obavlja, ona izravno izložena natjecanju na tržištima kojima pristup nije ograničen. Izravno izlaganje tržišnom natjecanju ocjenjuje se na temelju objektivnih kriterija, uzimajući u obzir posebne značajke predmetnog sektora. Smatra se da pristup predmetnom tržištu nije ograničen ako je država članica provela i primjenjuje zakonodavstvo Unije u pogledu otvaranja relevantnog tržišta kao što je utvrđeno u Prilogu XI. Direktive 2004/17/EZ. U skladu s točkom G. tog Priloga XI. Direktiva 94/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) relevantno je zakonodavstvo Unije u pogledu otvaranja tržišta za istraživanje i vađenje nafte ili plina.

(6) Grčka je prenijela u nacionalno zakonodavstvo ([2]) i primijenila Direktivu 94/22/EZ. Stoga se smatra da pristup tržištu za traženje i vađenje nafte ili plina nije ograničen u skladu s člankom 30. stavkom 3. prvim podstavkom Direktive 2004/17/EZ.

(7) Za potrebe ocjenjivanja je li relevantna djelatnost izložena izravnom natjecanju na tržištima na koja se ova Odluka odnosi, potrebno je uzeti u obzir tržišni udio glavnih sudionika i stupanj koncentracije tih tržišta.

(8) Ovom odlukom ne dovodi se u pitanje primjena pravila o tržišnom natjecanju.

III. **PROCJENA**

(9) Podnositelj zahtjeva grčko je javno poduzeće aktivno na tržištu nafte i plina.

(10) Zahtjev je ograničen na traženja nafte i plina. Podnositelj zahtjeva od grčke je države dobio, zajedno s društvima Edison International SpA i Petroceltic Resources Plc, s kojima tvori konzorcij (svako društvo ima udio od 33,3 %), prava na iskorištavanje odobalnog polja u zaljevu Western Patraikos. U tom je konzorciju podnositelj zahtjeva nositelj projekta te je nadležan za traženje, procjenu, razvoj, proizvodnju i stavljanje izvan pogona. Podnositelj zahtjeva odgovoran je za sve nabave koje su potrebne za razvoj djelatnosti traženja i proizvodnje.

(11) Grčka je nedavno organizirala niz otvorenih postupaka u dva kruga izdavanja dozvola u kojima su svi poduzetnici koji zadovoljavaju standardne kriterije u skladu s relevantnim propisima EU-a imali priliku sudjelovati. U prvom krugu dozvole za traženje dodijeljene su, osim navedenom konzorciju, i poduzećima Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon i Petra Petroleum (s udjelima 80 % – 20 %) za blok Ioannina te Energean Oil and Gas – Energeiaki Aigaiou Anonimi Etaireia Erevnas kai Paragogis Ydrogonanthrakon i Trajan Oil & Gas Limited (s udjelima 60 % – 40 %) za blok Katakolon. Drugi krug izdavanja dozvola objavljen je u studenome 2014. te su sve zainteresirane strane pozvane da sudjeluju u postupku dodjele dozvola za traženje i iskorištavanje za 20 odobalnih blokova u zapadnoj Grčkoj.

(12) Prema utvrđenoj praksi Komisije ([3]) trebalo bi smatrati da traženje nafte i prirodnog plina čini jedno relevantno tržište proizvoda jer nije moguće u početku odrediti hoće li rezultat traženja biti pronalaženje nafte ili prirodnog plina. Nadalje, u skladu s takvom praksom, trebalo bi se smatrati da to tržište po svom geografskom opsegu obuhvaća cijeli svijet. S obzirom na to da nema naznaka da bi u ovom slučaju definicija geografskog opsega tržišta bila drugačija, treba je zadržati za potrebe ove Odluke.

(13) Tržišni udjeli subjekata koji se bave traženjem mogu se mjeriti u odnosu na tri varijable: kapitalne rashode, dokazane rezerve i očekivanu proizvodnju.

([1]) Direktiva 94/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 1994. o uvjetima za davanje i korištenje odobrenja za traženje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika (SL L 164, 30.6.1994., str. 3.).

([2]) Zakon br. 2289/1995 o traženju i iskorištavanju ugljikovodika te Zakon br. 4001/2011.

([3]) Vidjeti pogotovo Odluku Komisije od 19. studenoga 2007. kojom se koncentraciju proglašava sukladnom sa zajedničkim tržištem (predmet br. COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 (SL C 31, 5.2.2008., str. 2.).

(14) Uporaba kapitalnih rashoda za mjerenje tržišnih udjela subjekata na tržištu traženja smatra se, međutim, neprikladnom zbog raspona razlika između potrebnih razina ulaganja koje mogu biti potrebne u različitim zemljopisnim područjima. Ostala dva parametra, naime dokazane rezerve i očekivana proizvodnja, obično se primjenjuju za procjenu tržišnih udjela gospodarskih subjekata u tom sektoru ([1]).

(15) Prema dostupnim informacijama, dokazane rezerve nafte i plina u svijetu od 31. prosinca 2013. iznose ukupno 469,7 milijardi standardnih kubičnih metara ekvivalenta nafte (dalje u tekstu: „Sm^3 o. e.") ([2]). Od 31. prosinca 2013. Grčka ima manje od 0,03 % udjela dokazanih rezervi nafte i 0 % udjela dokazanih rezervi prirodnog plina. U skladu sa zahtjevom, preliminarne procjene/predviđanja pokazuju da se u blokovima za koje su koncesije već dodijeljene mogu potencijalno pronaći 253 – 283 milijuna bačvi sirove nafte. Čak i ako te procjene budu potvrđene i postanu dokazane rezerve ([3]), relevantni udio Grčke na svjetskom tržištu ostao bi zanemarivo malen (manje od 0,05 %).

(16) Pojedinačni udio poduzeća koja djeluju ili će u bliskoj budućnosti djelovati u Grčkoj bit će još manji. Podnositelj zahtjeva nije proizveo nimalo nafte ili prirodnog plina u Grčkoj ili u bilo kojoj drugoj državi u prošle tri financijske godine.

(17) Tržište traženja nije jako koncentrirano. Osim poduzeća u državnom vlasništvu, tržištu je svojstvena i prisutnost tri međunarodna vertikalno integrirana privatna subjekta koje se naziva „super majors" (BP, ExxonMobil i Shell) te određeni broj subjekata koje se naziva „majors". Ti su elementi pokazatelji izravne izloženosti tržišnom natjecanju.

IV. **ZAKLJUČAK**

(18) Uzimajući u obzir čimbenike iz uvodnih izjava 1. – 17., uvjet izravnog izlaganja tržišnom natjecanju utvrđen u članku 30. stavku 1. Direktive 2004/17/EZ treba smatrati ispunjenim u Grčkoj.

(19) S obzirom na to da se uvjet neograničenog pristupa tržištu smatra ispunjenim, Direktiva 2004/17/EZ ne bi se trebala primjenjivati kad naručitelji dodjeljuju ugovore kojima je namjena omogućivanje provođenja traženja nafte i prirodnog plina u Grčkoj, ni kada su projektni natječaji organizirani za obavljanje takve djelatnosti u tom zemljopisnom području.

(20) Ova se Odluka temelji na pravnom i činjeničnom stanju od siječnja 2015. do svibnja 2015. kako proizlazi iz informacija koje je dostavio podnositelj zahtjeva. Može ju se revidirati ako uslijed znatnih promjena pravnog ili činjeničnog stanja uvjeti za primjenjivost članka 30. stavka 1. Direktive 2004/17/EZ ne budu više ispunjeni.

(21) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Savjetodavnog odbora za ugovore o javnoj nabavi,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Direktiva 2004/17/EZ ne primjenjuje se na ugovore koje dodjeljuju naručitelji i kojima je namjena omogućivanje provođenja traženja nafte i prirodnog plina u Grčkoj.

([1]) Vidjeti pogotovo točke 25. i 27. Odluke Komisije 2004/284/EZ od 29. rujna 1999. kojom se koncentraciju proglašava sukladnom sa zajedničkim tržištem i Sporazumom o EGP-u (predmet br. IV/M.1383 – Exxon/Mobil) (SL L 103, 7.4.2004., str. 1.), te naknadne odluke, među ostalim, Odluku Komisije od 3. svibnja 2007. kojom se koncentraciju proglašava sukladnom sa zajedničkim tržištem (predmet br. COMP/M.4545 – STATOIL/HYDRO) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 (SL C 130, 12.6.2007., str. 8.).

([2]) Vidjeti točku 5.2.1. zahtjeva i izvore koji se u njoj citiraju, a pogotovo British Petroleum Statistical Review of World Energy iz lipnja 2014.

([3]) 283 milijuna bačvi sirove nafte, što je jednako otprilike 0,045 milijardi kubičnih metara sirove nafte.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Helenskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. srpnja 2015.

Za Komisiju
Elżbieta BIEŃKOWSKA
Članica Komisije